

dodávky (sítě vvn a vn a přerušení delší než 3 minuty). Od r. 2001 norský regulátor zavádí horní limity příjmů společností v závislosti na kvalitě. Horní limity příjmů společností provozujících sítě se sníží, jestliže jejich kvalita dodávky nedosahuje průměru, naopak zvýší při nadprůměrné kvalitě.

Závěr

Kvalita elektrické energie patří u nás i ve světě v současné době mezi nejvíce diskutovaná témata v oblasti elektroenergetiky. Komerční, ale i technická stránka kvality elektrické energie se dotýká každého koncového odběratele.

Bude jistě zajímavé sledovat, jak se bude v měnícím prostředí trhu s elektrickou energií v ČR měnit rozsah i kvalita nabízených služeb. Na základě zahraničních zkušeností je možné tvrdit, že zejména v oblasti komerčních služeb se dočkáme pro nás koncové odběratele přiznivějších změn.

Poznámka

Tento článek vznikl v rámci práce na výzkumném záměru FEL ZČU v Plzni č. MSM 23 22 00008.

Literatura

[1] Tesařová, M.:

Kvalita napájecího napětí v distri-

buční soustavě, Elektrotechnický magazín EtM, 11/2001, str.10 - 12

[2] Sborníky CIRED, Tábor 2000 a 2001

[3] Tlustý, Marval, Koubík:

Nové přístupy k zajištění kvality elektrické energie, sborník konference Elektroenergetika,

Ostrava 1997

Ing. Miloslava Tesařová, Ph.D.

Západočeská univerzita v Plzni

Katedra elektroenergetiky a ekologie

sady Pětatřicátníků 14

306 14 Plzeň

tel.: 377 237 461-5, kl. 171

e-mail: tesarova@kee.zcu.cz

Měnárna DPMB – Divadlo Brno

Ing. Pavel Hála

V našem každodenním životě nebývá příliš časté, aby chom měli možnost pozorovat výstavbu náročných stavebních děl, která zůstanou po svém dokončení doslova „ukryta pod zemským povrchem“ aniž by náhodný kolemjdoucí tušil, že ještě před několika dny, či týdny zde probíhaly intenzivní práce, spojené s dokončením a předáním tohoto dila uživateli.

Redakce časopisu Elektrotechnický magazin měla to štěstí, že jako jedna z mála redakcí odborného elektrotechnického tisku se díky pozvání generálního dodavatele stavební části, mohla této nevšední akce zúčastnit, dne 14. listopadu t.r., takříkajíc „v přímém záběru.“

Šlo o stavbu měnárny Dopravního podniku města Brna, situovanou do zadního traktu v prostoru Městského divadla v Brně, tedy souběžně z tř. kpt. Jaroše z jedné strany a budovou divadla na Lidickou třídou ze strany druhé.

Budova měnárny je sestavena z železobetonových prefabrikátů – buněk vyráběných firmou Betonbau Praha s.r.o.

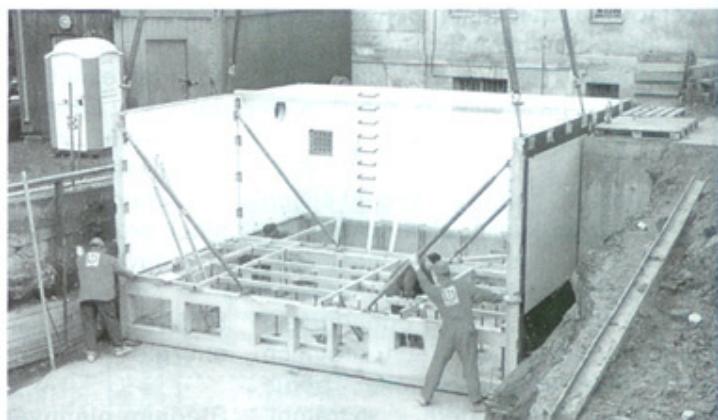
Zde je třeba připomenout, že firma Betonbau Praha s.r.o., vyhrála výběrové řízení na generálního dodavatele stavební části vypsané investorem – Dopravním podnikem města Brna.

Z tohoto titulu nesla veškerou odpovědnost, za dodržení bezpečnostních předpisů, technologických postupů

a podmínek, které pro stavbu určili tzv. neopomenutelní účastníci stavebního řízení (odbor výstavby Magistrátu statutárního města Brna, zástupci požární ochrany, bezpečnosti práce, útvar hlavního architekta a další). Podle informací pana Václava Lokaje, z firmy Betonbau, který nás celou dobu ochotně provázel, se počet neopomenutelných účastníků řízení přiblížil k číslu 10.

Vzhledem k rozsahu dila a nutnosti specializace dílčích úkonů at již stavebních, (vyhloubení jámy pro osazení železobetonových prefabrikátů) jejich dopravy a usazení na místo, firma Betonbau Praha, uzavřela na smluvní bázi, kooperaci se 6 dalšími spolupracujícími firmami. Z nich k největším subdodavatelům patřila a.s. Železniční stavitelství Brno. Celkový finanční objem prací, generálního dodavatele stavební části činí 10 milionů Kč. Pro zajímavost a srovnání můžeme ještě uvést, že vlastní technologie bude stát téměř 36 milionů Kč.

Dodavatelem projekčních prací technologické části je firma Microsys, s.r.o., z Brna a dodavatelem stavební části projekčních prací je 1. Černopolní a.s. rovněž z Brna.

Pro usazení buněk byla vybudována železobetonová deska o tloušťce 20 cm a celkové délce a šířce kopírující půdorys stanice. Po jejím obvodu je v betonu uložen zemnící pásek s vyvedením na 6-místech, pro pozdější pospojení s vnitřní zemníci soustavou podzemní stanice.

Budova je sestavena celkem z 10 prostorových buněk v členění na budovu rozvodny, trafostání, budovu dozorný a vstupní část. Buňky mají skladebnou část 6100 mm (vnitřní rozměr 5780 mm) – tloušťka stěny 160 mm. Buňky jsou spolu spojeny svařením zabetonovaných kotevních destiček.

Nad stanovištěm transformátorů je umístěn montážní otvor, dimenzovaný tak, aby jím bylo možno instalovat veškerou technologii. Je rovněž zhotoven z tvrzeného hliníku, tepelně izolován proti rosení. Otvor je zabezpečen proti vniknutí nepovolané osoby. V krajní části budovy rozvodny je zřízen nouzový únikový východ. Zde je třeba se zmínit o použití zámku s tzv. „panickou funkcí“

- pro vysvětlení, únikový východ musí být vždy otevíratelný z prostoru rozvodny i když je zhora uzamčen.

Budova rozvodny je sestavena z 6 buněk. V nich pod podlahou jsou osazeny kabelové rošty, připojka vody, kanalizační přípojka, ve stěnách pak průchody Betonbau (hliníkové odlitky) pro výstup kabelů VN a NN a řízení. Světlá výška budovy je 3,2 m. Pro dosažení dostatečné příčné tuhosti mají mezilehlé buňky vybetonována žebra.

Budova dozorný sestává z jedné buňky o vnitřním rozměru 2780 x 5780 mm. Vstup do dozorný je umožněn hliníkovými pevnostními dveřmi, samostatně uzamykatelnými typu TAM 110/ 210, systém Betonbau. Z dozorný do místnosti rozvodny je vstup umožněn ocelovými dveřmi s požární odolností 30 min. Světlá výška místnosti je 2,4 m.

Budova vstupní části – sestává z jedné buňky o vnitřním rozměru 2540 x 5780 mm. Hlavní vstup do podzemní měnárny pro obsluhu je řešen pomocí schodiště z nevodivého materiálu o dostatečné pevnosti. V horní části je hlavní vstup pro obsluhu. Je uzamykatelný, vyrobený z lehkých materiálů. Otevřít se bude pomocí servopohonů. Ovládání je ze tří míst, pro případ nouze je vybaven záložním zdrojem.

Budova trafostání

Nosnou částí trafostání je železobetonová mezipodlaha o tl. 100 mm pro 4 ks transformátorů. Pod trify je umístěn pororoš pro průchod vzduchu při pãozeném odvětrávání transformátorů. Použité transformátory jsou suché, o velikostech výkonů 3x 1,6 MVA + 1x 630 kVA. Na okraji mezipodlahy jsou 4 ks poklopů o rozměrech 600x 800 mm, pro možnost montáže kabelů. Poklopy jsou dimenzovány na váhu transformátorů. V celé ploše kolem transformátorů bude instalována rozebíratelná žárově zinkovaná síťová zábrana v hliníkovém rámu s možností vstupu k transformátorům.

Tepelná izolace

Budova podzemní měnárny bude tepelně izolována. Stropní část pomocí tepelné izolace Styrodur 2800 Cs, na níž bude nanesena betonová stérka pro dosažení patřičné pevnosti. Po obvodu budovy bude vně nainstalována tepelná izolace Styropor do hloubky 1000 mm pod povrch zeminy. Veškeré vstupy, tedy personální, technologický a nouzový budou tepelně izolovány zevnitř stanice proti možnosti rosení.

Pro temperování místností rozvodny je do všech prostor zavedena elektrická instalace a osazený přímotopné panely s ovládáním prostorovým termostatem. Centrální ovládání je osazeno v rozváděči vlastní spotřeby rozvodny. Temperování je navrženo na výpočtovou teplotu + 15°C uvnitř.

Podlaha v kabelovém prostoru je z betonu tvořícího dno buňky, bez dalších úprav.

Mezipodlaha

V místě trafostání je mezipodlaha z ocelových žárově zinkovaných sloupků a profilů, krytá dřevotřískovými deskami 27 mm silnými v rastru 60x60 cm s nosností 500 – 800 kg/m² typu Alpin. Bude pokryta dielektrickým kobercem.

V prostoru před rozváděči s náhradními zdroji bude mezipodlaha zhotovena z materiálů s dostatečnou elektrickou pevností na bázi epoxidových pryskyřic. Zároveň bude mít dostatečnou mechanickou pevnost pro vozíky s náhradními zdroji o váze 800 kg.

Betonové stěny budovy mají požární odolnost 90 minut. Předpoklad požárních úseků je:

- trafokomory a rozvodna NN
- místnost rozváděčů VN v dozorovně

Dle toho budou osazeny požární dveře s odolností 30 minut do prostoru mezi místností dozorný a trafostání.

Koho by zajímalo sanitární zařízení, pak je možno uvést, že v prostoru sanitárního zařízení bude osazen WC s automatickým přečerpáváním odpadu, umyvadlo s tekoucí vodou, el.průtokový ohřívač a dávkovač na mýdlo.

Na závěr jsme si ponechali elektrickou instalaci.

V prostoru měnirny bude zavěšeno zářivkové osvětlení a svítidla nouzového osvětlení. V místnostech se zřídí elektrická instalace pro zásuvkové skříně 230 V, 400 V, osvětlení provozní a nouzové. Rozvody jsou uloženy na stěnách v elektroinstalačních žlabech. Po obvodu stanice bude nainstalován zemní pásek odizolovaný od armatury a od vnějšího uzemnění. Na 6 tis místech bude izolovaně vyveden vně stanice pomocí vývodek Hauff HDE M12. Armatura bude vyvedena na dvou místech do vnitřního kabelového prostoru s měřicími svorkami.

O jaký odpovědný přístup generálního dodavatele stavební části v celé stavbě šlo, svědčí také skutečnost, že celá stavba byla firmou Betonbau Praha bez komplikací realizována od doby, kdy vyhrála veřejné výběrové řízení až po předání investorovi, během necelých 10 týdnů. V historii firmy se jednalo o první takovou zakázku, ve které vystupovala v roli generálního dodavatele stavební části.

Celá stavba, tak jak jsme ji měli možnost pozorovat přímo na místě, byla dobře organizovaná, a rozpracovaná do nejmenších detailů.

Například doprava prefabrikovaných buněk byla projednána s odborem dopravy Magistrátu statutárního města Brna a DI, se 14 denním předstihem před uskutečněním vlastní přepravy. Byla vytýčena přesná trasa, kudy se pojede, se 14 denním předstihem byly vytýčeny i dopravní značky, (např. v místě navážení buněk na tř. kpt. Jaroše, byl vyznačen zákaz stání), odborem dopravy zajištěno vykližení vozovky po jedné straně silnice apod. Samotnou přepravu buněk zajišťovala česká firma Hanyš, a to tak, že den před vlastním ukládáním buněk na místo do stavební jámy byly na místo dopraveny 4 ks těchto buněk, a v průběhu jejich ukládání jeřábem na místo, pak pokračovala průběžně doprava dalších 4 buněk. Je samozřejmostí, že vozidlo provádějící přepravu nákladu bylo řádně označeno, a doprovázeno doprovodným vozidlem s výstražným znamením.

Vlastní ukládání železobetonových prefabrikátů na místo prováděl jeřáb s nosností 300 t, z technických důvodů – jeřáb unese na vzdálenost 25 m váhu 26 t, se poslední dvě buňky – tj. budova dozorný a vstupní část montuje o deset dnů později. Krajní modul váží 26 t, ostatní moduly 23 tun a samotná budova dozorný je nejtěžší, váží 34 t.

Zajímavý časový údaj představuje montáž 1 buňky, který činí 1,5 hodiny. Po celou dobu prováděných stavebních prací, byl přímo na místě vyčleněn stálý pracovník firmy Betonbau, který odpovídal za koordinaci stavebních postupů se subdodavateli, a nesl také odpovědnost za vedení stavebního deníku a prováděné zápisu. Pro úplnost lze uvést, že zápisu do stavebního deníku byly oprávněni provádět pouze pracovníci generálního dodavatele stavební části, tedy Betonbau Praha, pracovníci hlavního subdodavatele – a.s. Železniční stavitelství Brno, a konečně

i zástupci investora DPMB. Všichni zaměstnanci provádějící stavební práce byli vybaveni odpovídajícími pracovními a bezpečnostními pomůckami, o čemž jsme se mohli přesvědčit na vlastní oči přímo na stavbě.

O významu stavby svědčí i skutečnost, že se o ní zajímal nejen Magistrát statutárního města Brna, ale i pracovní České televize studio Brno, kteří o ní budou širokou veřejnost informovat v připravovaném regionálním zpravodajství. Po dokončení montáže zbývajících dvou buněk, dodělání izolací jak tepelné, tak i proti vodě se celá stavba zakryje zeminou a travním porostem.

Pak již bude bezebytku platit to, co jsme napsali v úvodu, a sice že za pár dnů či týdnů bude celé toto náročné dílo skryto před zraky veřejnosti pod zemským povrchem.

Celé dílo pak bude oficiálně předáno investorovi a tím se stavební práce generálního dodavatele stavebních prací na měnirnu v Brně, definitivně skončí.

Pozn. redakce: Děkujeme za ochotu a profesionální přístup pana Václava Lokaje, z firmy Betonbau Praha s.r.o., který nás po celou dobu po stavbě ochotně provázel a nezištně odpovídal na všechny naše dotazy.

(ph)

ZÁVODNÝ ELEKTRO

Naše firma zajišťuje komplexní energetický servis a nabízí tyto služby:

- měření, regulace a kompenzace elektrické energie
- české regulátory jalového výkonu: NOVAR, QERP
- regulátory čtvrtvhodinového a technického maxima HMP 64M, HMP 88 Mitsubishi
- energetický software, monitorování plynu, tepla, vody, apod.
- rádiové modemy pro datové přenosy do 3 km
- multifunkční registrační přístroje SMX 330
- dodávky komponentů pro rozváděče: stykače Benedikt & Jäger, kondenzátory nn a vn, elektroměry Křížík
- výroba rozváděčů do 1 000 V, montáže nn, vn rozvoden
- měření rozvodních soustav, energetické analýzy
- dodávky, montáže a rekonstrukce kompenzačních rozváděčů, včetně chráněných a rychlých (bezkontaktních)
- ekologická likvidace DELORU
- symetrikační regulátory SERP pro indukční pece
- bezdrátový síťový přenos PWM 132
- revize bez omezení napětí
- projekce a poradenská činnost

Na všechny přístroje byly vystaveny certifikáty.

Bližší informace získáte na adrese:

Závodný ELEKTRO
Lhotka 162, 739 47 Kozlovice, okr. Frýdek-Místek
tel.: 558 686 488, GSM: 605 248 820
fax: 558 686 489
e-mail: zavodny@zavodny.cz, www.zavodny.cz

Výhradní zastoupení ve Slovenské republice:

BEFRA elektroservis
Petőfiho 65, 941 31 Dvorný n. Žilavou
tel./fax: 035/48 42 08, mobil: 0905/62 66 62
e-mail: befra@pentacom.sk